

Obrazki z podróży

Satyryczne odbicie polskiej współczesności, jakie wylania się ze sztuki **Marka Pruchniewskiego** pt. „Pielgrzymi”, nie jest może głęboką analizą socjologiczną, ale trudno autorowi odmówić trafnych spostrzeżeń i celnych uogólnień. W zdezelowanym autobusie, zdążającym po Europie śladem cudów i miejsc świętych, siedzi reprezentacja sporej części naszego społeczeństwa, a we wzajemnych relacjach pielgrzymów odbijają się nie tylko osobiste fobie, ale i procesy zachodzące w kraju. I choć postacie rysowane są tylko konturem, to sprawna ręka **Macieja Dejczera** i wysiłek ekipy aktorskiej czynią z tych ludzi wyraziste i obdarzone temperamentem osobowości. Zabieg stopniowego „odślaniania” życiorysów i kompleksów, jakie wloką w tę podróż bohaterowie, dyskretnie zmienia poetykę spektaklu z (prawie) groteskowej na (prawie) moralitet. W tym kontekście finałowe kazanie ojca Jacka nie razi patosem, dzięki szczerości jaką z tej postaci wykrzesał **Cezary Kosiński**. Bo jest jakaś racja w tym, co mówi cierpliwy zakonnik do skłóconej i umordowanej pielgrzymki: tacy jesteśmy.

Na co dzień podzieleni, ale przecież coś nas łączy.

Spektakl zrealizowany w Teatrze TVP, to ciąg „obrazków z podróży” w kapitalnym skrócie ukazujący typowe zachowania i śmieszności wspólnego bytowania uczestników podróży. Większość sytuacji zbudowana jest na zasadzie różnic racji i reakcji, każde bowiem zdanie, nawet niewinne, wygłoszone przez jednego pielgrzymka, rodzi protest drugiego. To jest śmieszne, nawet złośliwe, ale autor i reżyser wystrzegają się, z dobrym skutkiem, szyderstwa czy pouczania. I okazuje się, że bez jadu też można nieźle przyłożyć narodowym wadom, a każdy widz przynajmniej, że ktoś w tym autokarze jakoś go przypomina.

Przedstawienie, choć złożone z fragmentów relacji, jest spójne, a przy tym udanie zbliża się w metodzie rejestracji do paradoksu. Aktorzy wykorzystują zaś swój czas bez zarzutu. **Edyta Jungowska, Kinga Preis, Halina Wyrodek, Witold Dębicki, Szymon Kośmider** i inni sprawiają, że „Pielgrzymów” ogląda się z zacięciem, a przede wszystkim — nie bez refleksji!

HENRYKA WACH-MALICKA

Pretendenci do Lauru Konrada

● Maciej Dejczera

Jego studencka etiuda „Chłopcy” okazała się najlepszym dokumentem na festiwalu szkół filmowych w Monachium. „300 mil do nieba” uhonorowano wieloma nagrodami, m.in. przewodniczącego Komitetu Kinematografii, młodej publiczności festiwalu w Cannes i Feliksem za najlepszy film europejski. Wiele laurów zdobył też „Bandyta”. W konkursie tegorocznych „Interpretacji” oglądaliśmy jego telewizyjną realizację „Pielgrzymów” **Marka Pruchniewskiego**.

● Waldemar Krzystek

Do Lauru Konrada startuje telewizyjną „Wizytą starszej pani” **Friedricha Dürrenmatta**. Waldemar Krzystek także jest absolwentem katowickiej reżyserii na UŚ. Po kilku dokumentach zrealizował głośne, nagradzane filmy „W zawieszeniu”, „Ostatni prom” i „Zwolnieni z życia”. Dla Teatru TV zrealizował m.in. „Śledztwo” **Stanisława Lema** i „Miłość na Madagaskarze” **Petera Turriniego**.

● Marek Fiedor

Za pokazany na tegorocznych „Interpretacjach” spektakl „Matka Joanna od Aniołów” **Jarosława Iwaszkiewicza**, zrealizowany przez zespół polskiego Teatru im. J. Kochanowskiego, którego etatowym reżyserem jest od trzech lat, otrzymał już m.in. Nagrodę im. Konrada Swinarskiego. Uczeń **Krystiana Lupy** często realizuje spektakle podług własnych scenariuszy. Wyreżyserował dotąd m.in. „Don Kichote’a” w Starym Teatrze, „Ożenek” na scenie toruńskiej oraz w Opolu — „Niewinnych” **H. Brocha** i „Sytuacje rodzinne” **B. Srbjanovića**.

● Paweł Miśkiewicz

Przed dwoma laty oglądaliśmy w Katowicach jego wrocławską realizację „Kosmosu” **W. Gombrowicza**, a w 1999 r. — „Sztukę” **Y. Rezy**. Dzisiaj o godz. 20 na scenie „Śląskiego” przedstawi „Przypadek Klary” **Dei Loher**, także zrealizowany przez Teatr Polski we Wrocławiu, którego od trzech lat jest dyrektorem. Do tej pory zrealizował 12 przedstawień. Za „Rajski ogródek” wg **T. Różewicza** zebrał wiele nagr. Laureat nagrody im. B. Korzeniewskiego trzy lata temu otrzymał Paszport „Polityki”.

(mars)